

SEGESTRIA BAVARICA (ARANEA, SEGESTRIIDAE): WIJDER VERSPREID DAN GEDACHT**Jinze Noordijk¹, Piet Tutelaers² & Peter J. van Helsdingen¹**¹ *European Invertebrate Survey - Nederland, Postbus 9517, 2300 RA Leiden (jinze.noordijk@ncbnaturalis.nl)*² *Lambertushof 52, 5667 SG Geldrop***ABSTRACT*****Segestria bavarica* (Araneae: Segestriidae): a widespread species in the Netherlands.**

In this paper we describe several new sightings of *Segestria bavarica* C.L. Koch. All previously published records originated from the southern part of the Netherlands, but now several new localities are presented from the central and northern part of our country. We suggest that *S. bavarica* is distributed throughout the whole of the Netherlands.

Key words: distribution, Netherlands, *Segestria bavarica*

INLEIDING

In Nederland komen drie *Segestria*-soorten voor: *S. senoculata* (L.) die voornamelijk op boomstammen leeft en *S. florentina* (Rossi) en *S. bavarica* C.L. Koch die met name op muren voorkomen. Alle drie de soorten bewonen een holletje in het substraat dat ze met hun spinsel bekleden (woonkoker). De uitgang van het holletje is het centrale deel van een klein web dat met verscheidene draden straalvormige tegen de stam of muur wordt gemaakt. In de nacht zitten de spinnen in de opening van hun holletje en als er een prooi de draadjes van het web loopt schiet ze tevoorschijn en trekt de prooi naar binnen.

NIEUWE VONDSTEN

Segestria bavarica (fig. 1) leek in Nederland een zuidelijke soort; alle gepubliceerde waarnemingen kwamen uit de provincie Zeeland, Zuid-Holland, Noord-Brabant, Limburg en drie uit het uiterste zuid-oosten van Gelderland (zwarte stippen in fig. 2; Van Helsdingen, 2009; Tutelaers, 2010).

Wij vonden een vrouwtje en twee juveniele individuen van *S. bavarica* op 10 juni 1990 op Vlieland, in de muur van een schuur. Op 7 november 2009 werd ook een volwassen wijfje op een muur van Ecomare (het centrum voor Wadden en Noordzee) aangetroffen. Naar aanleiding van deze twee zeer noordelijke vindplaatsen op de Waddeneilanden, die schijnbaar geen aansluiting hebben op de bekende vindplaatsen van de soort, doen wij hier een poging om tot een betrouwbaarder verspreidingskaartje van deze spin te komen.

Naast de waarnemingen op de Waddeneilanden bezaten wij zelf nog twee ongepubliceerde vondsten. De eerste betreft de flat van de eerste auteur in Wageningen, waar de spin werd gezien van 2006 tot 2010. Er zijn hier woonkokers in zeer veel spleetjes en gaatjes in de muur, van de begane grond tot de hoogste (derde) verdieping. De kortste afstand tussen twee woonkokers bedroeg zo'n 20 cm. Lokaal kan *S. bavarica* dus in zeer hoge dichtheden voorkomen. Ook elders in de wijk en in andere delen van Wageningen zijn woonkokers van deze soort gevonden. Ook in een muur van het woonhuis van de tweede auteur werd *S. bavarica* waargenomen, en wel een vrouwtje in het voorjaar van 1999.

Fig. 1. *Segestria bavarica* uit Wageningen (2009). Foto: Jinze Noordijk.

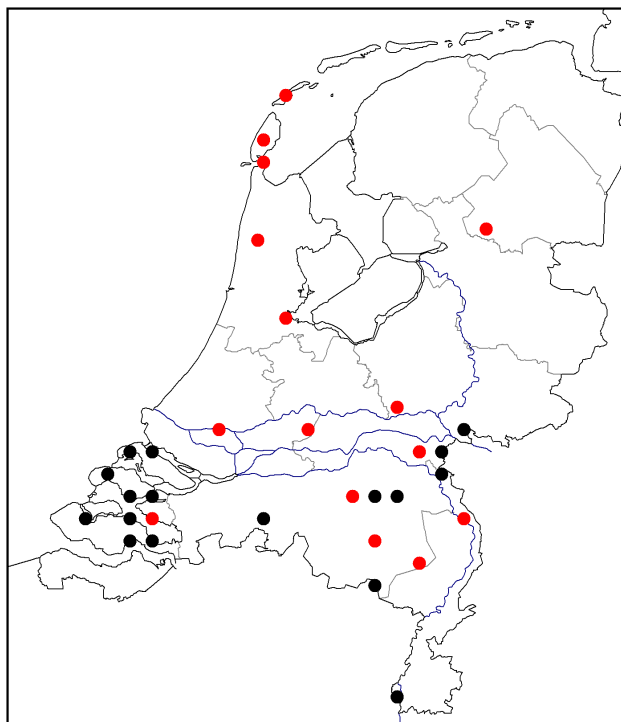

Fig. 2. Vindplaatsen van *Segestria bavarica*. De zwarte stippen zijn de voormalig gepubliceerde records (afkomstig van Tutelaers 2010 en referenties hierin) en de rode stippen zijn nieuw.

Fig. 2. Localities of *Segestria bavarica* in the Netherlands. The black dots are the previously published records (derived from Tutelaers 2010, and references therein) and the red dots represent new localities.

Via de website www.waarneming.nl konden we nog eens tien (met duidelijke foto vergezeld) vindplaatsen bij schrijven. De waarnemingen komen uit Meppel (DR, AC 211-523, 10.iv.2009), Beuningen (GE, 14.viii.2008, AC 180-429), Alkmaar (NH, AC 112-519, 7.iv.2010), Den Helder (NH, AC 112-552, 5.v.2008 en 7.ii.2009), Leerdam (ZH, AC 134-433, 30.ix.2006, 7.iii.2007 en 1.iii.2009), Rotterdam (ZH, AC 96-432, 2.iv.2009), Yerseke (ZE, AC 62-390, aanwezig in 2009 en 2010), Eindhoven (NB, AC 160-386, 22.iii.2010), Wanssum (LI, AC 202-394 25.ii.2005), Meijel (LI, AC 189-372). Door deze 'stippen' ontstaat een nieuw beeld van de verspreiding van *S. bavarica* (fig. 2).

DISCUSSIE

Wij melden *S. bavarica* hier nieuw voor de provincies Noord-Holland, Fryslân en Drenthe (Van Helsdingen, 2009; Tutelaers, 2010). De huidige wijde verspreiding doet vermoeden dat *S. bavarica* waarschijnlijk in alle delen van Nederland aangetroffen kan worden. Onze zeer beperkte 'zoektocht' naar deze soort maakt weer eens duidelijk dat we in kennis over het voorkomen van onze spinnen vaak nog zeer tekort schieten. En dan is *S. bavarica* nog wel een grote spin, die ook nog eens bij mensen in de buurt voortkomt en makkelijk te vinden is.

DANKWOORD

Wij bedanken de actievelingen van [waarneming.nl](http://www.waarneming.nl) voor het delen van hun vondsten: Jan Zwaaneveld, Niels-Jan Dek, Rob Voesten, Bert Peijs, Marie-Christine Guégan, Jacqueline Meeuwis, Harm Alberts, Cora de Groot, Lia Douma, Ruud Versijde en John van Roosmalen. Theodoor Heijerman wordt bedankt voor het maken van het kaartje.

LITERATUUR

Helsdingen, P.J. van 2009. Catalogus van de Nederlandse spinnen. [Versie 2009.2. Laatst bijgewerkt: 15.xii.2009].

Tutelaers, P. 2010. Benelux spider distribution maps – <http://www.knnv.nl/eindhoven/iwg/Araneae/SpiBenelux>.

[Geraadpleegd op 19.iii.2010]

